

Uzasadnienie

Regionalny dyrektor ochrony środowiska zgodnie z delegacją ustawową zawartą w treści art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zm.) ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. W tej sytuacji posiada również kompetencje do zmiany przedmiotowego aktu prawnego.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Piotrowo PLH220091 został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 26 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Piotrowo PLH220091 (Dz. Urz. Woj. Pom. 2014 poz. 2138). Powyższy plan zadań ochronnych został zmieniony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 19 stycznia 2016 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Piotrowo PLH220091 (Dz. Urz. Woj. Pom. 2016 poz. 161).

Zgodnie z powyższym planem zadań ochronnych Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku (zwany dalej: RDOŚ w Gdańsku) zrealizował m.in. następujące zadania związane z uzupełnieniem stanu wiedzy i monitoringiem przedmiotów ochrony:

1. Uzupełnienie stanu wiedzy dotyczące Jeziora Piotrowskiego, będącego siedliskiem 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, w granicach obszaru Natura 2000 Piotrowo PLH 220091 (Nowiński 2017).
2. Wyniki monitoringu stanu siedliska oraz populacji strzebli błotnej *Eupallasella percnurus* (Pallas, 1814) w granicach obszaru Natura 2000 Piotrowo PLH220091 (Wolnicki 2017).
3. Monitoring stanu siedliska oraz populacji strzebli błotnej *Eupallasella percnurus* (Pallas, 1814) w granicach obszaru Natura 2000 Piotrowo PLH220091 (Wolnicki 2019).

Po przeanalizowaniu zgromadzonych, bardziej aktualnych danych, uszczegółowiono uprzednio określone cele działań ochronnych uwzględniając wyniki przeprowadzonych badań, o których mowa powyżej. Ponadto, zmiana polegająca na doprecyzowaniu celów działań ochronnych wynika z zarzutów formalnych Komisji Europejskiej z dnia 9 czerwca 2021 r., zn. INFR(2021)2025 C(2021)2179, w sprawie obowiązku ustalenia precyzyjnych celów ochrony dla każdego obszaru Natura 2000.

Zgodnie z ww. stanowiskiem Komisji Europejskiej funkcja celów ochrony polega na określeniu, jaki stan gatunków i typów siedlisk na danym obszarze należy osiągnąć, tak aby obszar ten mógł przyczynić się do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest właściwy stan ochrony tych gatunków i typów siedlisk (art. 2 ust. 2 dyrektywy siedliskowej) na poziomie krajowym, biogeograficznym lub europejskim. Zgodnie z wykładnią przedstawioną przez Komisję Europejską aby spełnić tę funkcję, cele ochrony muszą być:

- 1) indywidualnie określone dla danego obszaru, tj. ustalone na poziomie obszaru;
- 2) kompleksowe, tj. obejmujące wszystkie gatunki i typy siedlisk będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na mocy dyrektywy siedliskowej, które występują w obszarze Natura 2000;
- 3) indywidualnie określone dla przedmiotu ochrony, tj. jasno wskazywać konkretny typ siedliska lub gatunek na danym obszarze;
- 4) indywidualnie określone pod kątem pożądanego stanu ochrony, tj. wyraźnie określające stan, jaki typ siedliska i gatunek na danym obszarze mają osiągnąć; pożądaný stan musi być:
  - a) ilościowy i mierzalny (cele ilościowe, które mogą być uzupełnione celami jakościowymi, takimi jak opis właściwego stanu siedliska lub struktury populacji), jak również raportowalny (umożliwiający monitorowanie);
  - b) realistyczny (uwzględniający rozsądne ramy czasowe i nakłady), spójny (umożliwiający zastosowanie takich samych atrybutów i wskaźników dla przedmiotów ochrony w różnych obszarach);

- c) kompleksowy (atributy i cele powinny obejmować specyfikę danego przedmiotu ochrony i umożliwić opisanie jego stanu ochrony jako właściwy lub niewłaściwy);
- d) precyzyjne w odniesieniu do „utrzymania” lub „odtworzenia” stanu ochrony przedmiotu ochrony (odpowiedni poziom ambicji określający niezbędne środki ochrony);
- e) odpowiadać ekologicznym wymaganiom dotyczącym typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I i gatunków wymienionych w załączniku II występujących na tych obszarach;
- f) odzwierciedlać znaczenie obszaru dla zachowania lub odtworzenia, we właściwym stanie ochrony, typów siedlisk i gatunków.

Zatem, szczegółowe cele działań ochronnych określono na poziomie wskaźników stanu ochrony odpowiadających poszczególnym parametrom stanu ochrony w ten sposób, żeby były określone docelowe, wynikające z metodyki PMS GIOŚ, konkretne miary wskaźników.

Siedlisko 3160 Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne

Szczegółowej analizie w dokumentacji PZO poddano dwa zbiorniki wodne w obszarze: największe jezioro o cechach dystroficznych – Jezioro Piotrowskie o pow. 5,06 ha (Nowiński 2017) oraz jeden z mniejszych zbiorników wodnych (0,2 ha), reprezentatywny dla jezior dystroficznych znajdujących się w kompleksie siedlisk torfowiskowych. W SDF na dzień 21.07.2022 r. (aktualizacja 2022-03) kiedy złożono wniosek o ponowne uzgodnienie projektu zarządzenia do Wojewody Pomorskiego powierzchnia siedliska wynosiła 5,65 ha. W listopadzie 2021 r. złożono do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska wnioski o zmianę SDF, który został rozpatrzony pozytywnie pismem nr DZP-WO.630.11.8.2021.SW z dnia 01.08.2022 r. m.in. w zakresie zmiany powierzchni siedliska 3160 z 5,65 ha na 5,26 ha. Założono utrzymanie właściwego (FV) stanu parametrów i wskaźników. W przypadku wskaźnika „barwa wody” założono poprawę wskaźnika ze stanu złego (U2) do stanu co najmniej niezadowolającego (U1). Do poprawy wskaźnika może przyczynić się ochrona zlewni przed wpływem zanieczyszczeń, eliminacja presji turystycznej oraz kontrola rybackiego użytkowania jeziora. Nie zaplanowano celu dla wskaźnika kardynalnego „HDI” z uwagi na brak danych.

Siedlisko 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji

W obszarze znajdują się trzy niewielkie torfowiska wysokie. Dwa z nich zlokalizowane są w kompleksie z torfowiskami przejściowymi i borami bagiennymi i powiązane są z resztą kompleksu systemem rowów odwadniających. Trzeci płat leży w zagłębieniu terenu w północnej części obszaru. Łączna powierzchnia siedliska określona w dokumentacji do PZO wynosi 2,23 ha. Powierzchnia siedliska w SDF na dzień 21.07.2022 r. (aktualizacja 2022-03) kiedy złożono wniosek o ponowne uzgodnienie do Wojewody Pomorskiego wynosiła 3,09 ha. W listopadzie 2021 r. złożono wniosek do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska o zmianę SDF, który został rozpatrzony pozytywnie pismem nr DZP-WO.630.11.8.2021.SW z dnia 01.08.2022 r. m.in. w zakresie zmiany powierzchni siedliska 7120 z 3,09 ha na 2,23 ha. Dla wskaźnika „gatunki dominujące” oraz „pokrycie i struktura gatunkowa mchów” założono utrzymanie co najmniej dotychczasowego stanu, tj. niezadowolającego (U1). W obszarze, w poszczególnych warstwach roślinności występują: b: sosna zwyczajna *Pinus sylvestris* 30%, c: wrzos pospolity *Calluna vulgaris* 40%, wełnianka pochwowata *Eriophorum vaginatum* 30%, żurawina błotna *Oxycoccus palustris* 30%, sosna zwyczajna *Pinus sylvestris* 20%, modrzewnica zwyczajna *Andromeda polifolia* 10%, d: torfowiec magellański *Sphagnum magellanicum* 10%, torfowiec czerwony *Sphagnum rubellum* 10%. Wynika to z uwarunkowań naturalnych tego siedliska w obszarze tj. wyniesione nieco nad powierzchnię terenu kopuły torfowisk wysokich są wyraźnie przesuszone, co spowodowało ekspansję gatunków krzewinkowych. Struktura gatunkowa mszaków jest również zaburzona – torfowce i mchy borowe mają tu zbliżony udział, 30% powierzchni transektu zajęte przez mchy, w tym: *Sphagnum magellanicum*, *S. rubellum*, *S. capillifolium* - 70%, *S. cuspidatum* oraz grupa *S. fallax* – 10%.

Siedlisko 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea nigrae*)

Płaty siedliska wykształcają się tu w formie pła torfowcowego na obrzeżach dystroficznych zbiorników wodnych lub jako stadia regeneracyjne roślinności torfowiskowej w potorfiach. Obecne są także w północnej części obszaru, w niewielkich, bezodpływowych obniżeniach terenu w otoczeniu użytków zielonych. Powierzchnia siedliska opisana w dokumentacji PZO wynosi 12,09 ha. Dane z SDF na dzień 21.07.2022 r. (aktualizacja 2022-03) kiedy złożono wniosek o ponowne uzgodnienie do Wojewody Pomorskiego wskazywały na powierzchnię siedliska 16,52 ha. W listopadzie 2021 r. złożono do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska wniosek o zmianę SDF, który został rozpatrzony pozytywnie pismem nr DZP-WO.630.11.8.2021.SW z dnia 01.08.2022 r. m.in. w zakresie zmiany powierzchni siedliska 7140 z 16,52 ha na 12,09 ha. Dla wszystkich wskaźników i parametrów ocenionych jako właściwe (FV), założono utrzymanie tych ocen. W przypadku wskaźnika „melioracje” założono poprawę wskaźnika ze stanu złego (U2) do właściwego (FV). W całym kompleksie torfowisk i borów bagiennych funkcjonuje system rowów odwadniających, aktualnie są one niekonserwowane i częściowo zarośnięte, perspektywy zachowania siedliska są dobre. Wskaźnik możliwy do poprawy w dłuższej niż okres trwania PZO perspektywie czasowej, na skutek zaniechania poprzez dopuszczanie do naturalnych procesów zarastania i zamulania rowów.

Siedlisko 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*)

Siedliska kwaśnej buczyny występują we wschodniej części obszaru w postaci 3 większych oraz jednego niewielkiego płatu. Są one izolowane przez leśne zbiorowiska zastępcze z sosną i świerkiem. Z dokumentacji do PZO wynika, że łączna powierzchnia płatów siedliska z warstw GIS wynosi 22,19 ha. Według danych z SDF na dzień 21.07.2022 r. (aktualizacja 2022-03) kiedy złożono wniosek o ponowne uzgodnienie do Wojewody Pomorskiego powierzchnia siedliska wynosiła 17,19 ha. W listopadzie 2021 r. złożono do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska wniosek o zmianę SDF, który został rozpatrzony pozytywnie pismem nr DZP-WO.630.11.8.2021.SW z dnia 01.08.2022 r. m.in. w zakresie zmiany powierzchni siedliska 9110 z 17,19 ha na 22,19 ha. Dla wszystkich wskaźników i parametrów ocenionych jako właściwe (FV), założono utrzymanie tych ocen. W przypadku wskaźnika „martwe drewno wielkowymiarowe” ze stanu złego (U2) tj. < 3 szt./ha na jednym stanowisku i ze stanu niezadowalającego (U1) tj. 3–5 szt. /ha. na drugiej powierzchni do stanu właściwego (FV) tj. >5 szt./ha. Poprawa wskaźnika jest możliwa, jednak wykracza poza horyzont czasowy obowiązywania PZO.

Siedlisko 9160 Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*)

Siedlisko nie jest typowo wykształcone, degeneracja siedliska nastąpiła na skutek nasadzenia obcych gatunków (głównie sosny, świerka i modrzewia). Stopień przekształcenia lasów poprzez nasadzenie gatunków obcych wskazuje na zbiorowiska zastępcze i obecnie nie mogą być zaliczane do siedliska 9160, brak typowego składu drzewostanu i runa. W dokumentacji do PZO powierzchnię siedliska oszacowano na 2,87 ha. Dane z SDF na dzień 21.07.2022 r. (aktualizacja 2022-03) kiedy złożono wniosek o ponowne uzgodnienie do Wojewody Pomorskiego wskazywały powierzchnię siedliska 1,64 ha. W listopadzie 2021 r. złożono do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska wniosek o zmianę SDF. Zaproponowano obniżenie oceny reprezentatywności siedliska z C na D (nieznacząca). Tym samym proponowano usunięcie siedliska 9160 z listy przedmiotów ochrony w obszarze. Wniosek w ww. zakresie odrzucono. Dokonano jedynie zmiany powierzchni siedliska 9160 z 1,64 ha na 2,87 ha. Obecnie świerk występuje w drzewostanie jedynie pojedynczo, gdyż został wyeliminowany dzięki naturalnym procesom (gradacja). W drzewostanie dominuje buk, obecne są także m.in. dąb szypułkowy, brzoza brodawkowata i sosna zwyczajna. Runo lasu ma niewielkie zwarcie, występują tu gatunki związane z siedliskami mało żyznymi i kwaśnymi. Ze względu na brak charakterystycznej kombinacji gatunków i niewielką powierzchnię reprezentatywność siedliska grądu w obszarze została oceniona jako nieznacząca (D). Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w ramach prac nad aktualizacją PZO przeprowadzi ponowną ekspertyzę dotyczącą oceny reprezentatywności siedliska w obszarze. W przypadku potwierdzenia, iż siedlisko w obszarze ma znikome znaczenie w zachowaniu krajowych zasobów, wniosek o usunięcie siedliska 9160 z listy przedmiotów ochrony zostanie ponownie złożony

Siedlisko 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne

W obszarze stwierdzono degenerację siedliska spowodowaną przesuszeniem oraz brakiem charakterystycznej kombinacji gatunków w runie. Powierzchnia siedliska zgodnie z dokumentacją PZO wynosi 13,70 ha, według SDF na dzień 21.07.2022 r. (aktualizacja 2022-03) kiedy złożono wniosek o ponowne uzgodnienie do Wojewody Pomorskiego wynosiła 5,46 ha. W listopadzie 2021 r. złożono do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska wniosek o zmianę SDF. Wniosek został rozpatrzony pismem nr DZP-WO.630.11.8.2021.SW z dnia 01.08.2022 r. m.in. w zakresie zmiany powierzchni siedliska 91D0 z 5,46 ha na 13,70 ha. Dla wszystkich wskaźników i parametrów ocenionych jako właściwe (FV), założono utrzymanie tych ocen. W przypadku wskaźnika „Występowanie mchów torfowców (tylko w sosnowych borach bagiennych)” założono utrzymanie obecnego, niezadowolającego stanu (U1) przynajmniej na jednym stanowisku. Wynika to z faktu, iż płaty siedliska są w większości usytuowane nieco wyżej niż sąsiadujące z nimi torfowiska przejściowe, w związku z tym, poziom ich przesuszenia jest wyższy niż w płatach 7120 i 7140, co wpływa na skład gatunkowy mchów.

Strzebla błotna *Rhynchocypris percunurus*

Obecność strzebli błotnej w 2019 r. potwierdzono w 9 zbiornikach w obrębie 8 stanowisk, co oznacza pełną zgodność z wynikami monitoringu w 2017 r. Wśród siedlisk gatunku najwyższą oceną wszystkich ocenianych parametrów cechowały się dwa stanowiska: Chylowa Huta 1 i Piotrowo 5, stanowiące 25% wszystkich badanych. Oprócz nich, właściwy stan ochrony populacji stwierdzono jeszcze tylko w małym zbiorniku stanowiska Grabowska Huta 2. Stan siedliska oceniono jako właściwy na sześciu stanowiskach (75%), a wyjątek stanowiły dwa: Grabowska Huta (mały zbiornik) z oceną niezadowolającą (U1) oraz Piotrowo 3 z oceną złą (U2). Zarysowuje się tendencja do pogorszenia się stanu ochrony tego gatunku, dotycząca przede wszystkim jego populacji (5 stanowisk: Grabowska Huta 2 (tylko duży zbiornik), Piotrowo 1, Piotrowo 3, Piotrowo 6, Piotrowo 7). Na każdym z wyżej wymienionych stanowisk stwierdzono wyraźny spadek liczebności ryb, jednak obszar Natura 2000 Piotrowo PLH220091 nadal zachowuje rangę jednego z najważniejszych miejsc ochrony strzebli błotnej w Polsce. Zarysowujące się po 2017 roku negatywne zmiany niektórych populacji i/lub siedlisk nie stanowią jeszcze zagrożenia dla obecności tego gatunku w granicach obszaru (Wolnicki 2019).

Po opracowaniu wyżej opisanych zmian zapisów w obowiązującym PZO, zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zapewniono możliwość udziału osobom zainteresowanym i działającym w obrębie siedlisk oraz gatunków i ich siedlisk w pracach nad tworzeniem projektu zmiany PZO. Niemniej jednak mając na uwadze zdrowie i bezpieczeństwo uczestników zrezygnowano ze spotkań stacjonarnych z Zespołem Lokalnej Współpracy, na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (...) (Dz. U. z 2020 r., poz. 1842 ze zm.). Projekt zmiany zarządzenia wysłano do Zespołu Lokalnej Współpracy elektronicznie. W ramach współpracy zgłoszone uwagi miały wpływ na zapisy projektu zarządzenia.

Ponadto, projekt zmiany PZO został zaopiniowany przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (wiadomość e-mail z dnia 15 grudnia 2021 r.), a zgłoszone uwagi zostały uwzględnione.

Informację o zamiarze przystąpienia do zmiany planu zadań ochronnych w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku nr RDOŚ-Gd-WOC.6320.11.2021.AP.1 z dnia 15.11.2021 r. umieszczono na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku, przesłano do Starostwa Powiatowego w Kościerzynie i w Kartuzach oraz Urzędów Gmin Somonino, Nowa Karczma i Kościerzyna z prośbą o wywieszenie na tablicach ogłoszeń. Ponadto informację opublikowano w prasie (Obwieszczenie RDOŚ-Gd-WOC.6320.9.2021.AL.1 z dnia 15.11.2021 r.) Gazeta Wyborcza z dnia 23.11.2021 r.

Projekt zmiany zarządzenia udostępniono publicznie, zgodnie z art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029), dalej ustawa OOS. Udział społeczny został zagwarantowany poprzez ogłoszenie informacji o możliwości zapoznania z projektem zmiany PZO oraz o możliwości składania uwag i wniosków do planu. Informacje powyższe zostały zamieszczone w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku nr RDOŚ-Gd-WOC.6320.11.2021.APT.3 r. z dnia 14.12.2021 r. na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku, na tablicy ogłoszeń, przesłane do Starostwa Powiatowego w Kościerzynie i w Kartuzach oraz Urzędów Gmin Somonino, Nowa Karczma i Kościerzyna z prośbą o wywieszenie na tablicach ogłoszeń. Ponadto ogłoszenie zamieszczono w prasie (Obwieszczenie RDOŚ-Gd-WOC.6320.31.2021.AL.1 z dnia 15.12.2021 r.) Gazeta Wyborcza 21.12.2021 r.

W tym czasie wpłynęły następujące pisma:

- 1) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku pismem ZO.7210.14.2021 z dnia 10.01.2022 r. nie wniosła uwag.
- 2) Nadleśnictwo Kartuzy pismem ZG.7210.9.2021 z dnia 07.01.2022 r. nie wniosło uwag do treści projektu zarządzenia.

Ponadto, zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029) projekt planu zadań ochronnych zamieszczono w publicznie dostępnym wykazie danych ekoportal.gov.pl (pod numerem karty 9/2022).

Projekt zarządzenia został uzgodniony, w trybie art. 59 ust.2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r. poz. 135 z późn. zm.) z Wojewodą Pomorskim, pismem nr PN-I.0041.14.2022.ASO z dnia 18 maja 2022 r.

Po uzgodnieniu z wojewodą do projektu zarządzenia wprowadzono następujące zmiany:

- 1) treść nagłówka tabeli zmieniła brzmienie na „Cele działań ochronnych”;
- 2) uaktualniono podstawy aktów prawnych;
- 3) dodano polskie nazwy gatunkowe przytaczanych roślin;
- 4) doprecyzowano pełne nazwy siedlisk w tabeli i w uzasadnieniu;
- 5) uszczegółowiono cele działań ochronnych dla strzebli błotnej;
- 6) doprecyzowano uzasadnienie w zakresie powierzchni dla przedmiotów ochrony w obszarze;
- 7) dodano w uzasadnieniu opis siedliska 9160 oraz gatunku strzebla błotna;
- 8) skorygowano stylistykę i interpunkcję.

Z uwagi na wprowadzone zmiany projekt przekazano ponownie do uzgodnienia z Wojewodą Pomorskim w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r. poz. 135 z późn. zm.). Projekt uzgodniono pismem nr PN-I.0041.27.222.ASO z dnia 19.08.2022 r. Po uzgodnieniu projektu z Wojewodą Pomorskim treść uzasadnienia uaktualniono o informacje związane z rozpatrzeniem wniosku o zmianę SDF.